

PATVIRTINTA
Vilniaus „Minties” gimnazijos
direktoriaus 2017 m. rugpjūčio 21 d.
įsakymu Nr. V- 182
(Redakcija 2019 m. rugsėjo 9 d.
įsakymas Nr. V-175

VILNIAUS „MINTIES” GIMNAZIJOS MOKINIŲ PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vilniaus „Minties” gimnazijos mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarkos aprašas (toliau Aprašas) parengtas vadovaujantis Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1309, Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. balandžio 5 d. įsakymu Nr. ISAK-556 (Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. liepos 4 d. įsakymo Nr. V-554 redakcija).
2. Apraše aptariami vertinimo tikslai, mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimas ugdymo procese ir baigus programą, įvertinimų fiksavimas, vertinimo informacijos analizė, informavimas.

II. APRAŠE VARTOJAMOS SĄVOKOS

Ugdymo(si) rezultatai – palapsniui įgyjamos dvasinę, intelektinę ir fizinę asmens brandą rodančios kompetencijos, apimančios žinias, supratimą, gebėjimus ir nuostatas.

Ugdymasis – dvasinių, intelektinių, fizinių asmens galių auginimasis bendraujant ir mokantis.

Mokymas – mokinio ir mokytojo sąveika, aplinkybės, skatinančios mokinį kurti savo žinojimą bei patirtį, aktyviai ieškoti ir autentiškai perprasti informaciją, patirti pažangą, siekiant atrasti asmeninę prasmę.

Mokymasis – aktyvus supratimo, reikšmių, patirčių ir prasmių konstravimo procesas, jau įgytų ir naujų žinių bei patirties siejimas, aiškiai suvokiant mokymosi tikslą ir į jį orientuojantis, planuojant, veikiant, vertinant ir reflektuojant mokymo(si) procesą, pažangą ir pasiekimus.

Savivaldis mokymasis – mokymasis, per kurį asmuo savo iniciatyva išsiaiškina mokymosi poreikius, keliasi tikslus, planuojasi mokymąsi, susikuria ar pasirenka mokymosi aplinką bei priemones, sau tinkamas mokymosi strategijas, įsivertina pasiekimus ir pažangą.

Mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimas – kriterijais grįstas ugdymosi ir mokymosi stebėjimas ir grįžtamasis ryšys, informacijos apie mokymosi procesus ir rezultatus rinkimas ir kaupimas, interpretavimas ir naudojimas mokymo ir mokymosi kokybei užtikrinti.

Formuojamasis ugdomasis vertinimas – ugdymo(si) procese teikiamas abipusis atsakas, grįžtamasis ryšys, padedantis mokiniui gerinti mokymą(si), nukreipiantis, ką dar reikia išmolti, leidžiantis mokytojui pritaikyti mokymą, siekiant kuo geresnių rezultatų.

Kaupiamasis vertinimas – mokinių pasiekimų ir pažangos suminis vertinimas naudojant įvairius galimus vertinimo ir įsivertinimo būdus.

Įsivertinimas – paties mokinio ugdymosi proceso, pasiekimų ir pažangos stebėjimas, vertinimas ir apmąstymas, nusimatant tolesnius mokymosi žingsnius.

Diagnostinis vertinimas – vertinimas, kuriuo išsiaiškinami mokinio pasiekimai ir tam tikru mokymosi metu padaryta pažanga, numatomos tolesnio mokymosi galimybės, pagalba sunkumams įveikti.

Apibendrinamasis sumuojamasis vertinimas – formaliai patvirtinti mokinio ugdymosi rezultatai, baigus trimestrą, pusmetį ir pagrindinio ugdymo II pakopos ir vidurinio ugdymo programą.

Vertinimo kriterijai – mokytojas pagal pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrosiose programose pateiktus apibendrintus kokybinius mokinių žinių, supratimo ir gebėjimų vertinimo aprašus numato mokinių pasiekimų vertinimo lygius (patenkinamas, pagrindinis, aukštesnysis).

Kontrolinis darbas – žinių, gebėjimų, įgūdžių demonstravimas arba mokinio žinioms, gebėjimams, įgūdžiams patikrinti skirtas ir formaliai vertinamas darbas, kuriam atlikti skiriama ne mažiau kaip 30 minučių.

III. MOKINIŲ MOKYMOSI PASIEKIMŲ IR PAŽANGOS VERTINIMO TIKSLAI

3. Nustatyti mokinių pasiekimų lygį bei pažangą.
4. Išsiaiškinti kiekvieno mokinio stiprybes, ugdymosi poreikius.
5. Kartu su mokiniu bei jo tėvais (globėjais / rūpintojais) priimti sprendimus dėl tolesnio mokymosi žingsnių, mokiniui būtinos pagalbos.
6. Teikti savalaikį grįžtamąjį ryšį mokiniams ir mokytojams, gerinant mokymo(si) proceso kokybę.
7. Apibendrinti, susumuoti atskiro mokymosi laikotarpio (baigiant trimestrą, pusmetį, mokslo metus) ir mokymosi pagal pagrindinio ugdymo II dalies ar vidurinio ugdymo programą rezultatus.
8. Vertinti ugdymo kokybę, identifikuoti problemas ir inicijuoti reikalingus sprendimus.

IV. VERTINIMAS UGDYMO PROCESU

9. Formuojamojo ugdomojo vertinimo principai:

- 9.1. Mokytojas stebi mokinių mokymąsi, jų bendradarbiavimą, įsitraukimą, pastangas, mokymosi būdus, sunkumus.
- 9.2. Mokytojas padeda suprasti mokiniui, kas jau išmokta, ko dar reikia mokytis, kaip įveikti sunkumus, kokie mokymosi būdai veiksmingi.
- 9.3. Mokiniai mokosi vertinti vienas kito ir savo darbą, įsivertinti pasiekimus ir pažangą, kelti mokymosi tikslus.

10. Diagnostinio vertinimo principai:

- 10.1. Mokytojas, skirdamas vertinamąsias užduotis mokymosi procese, padeda mokiniui išsiaiškinti mokymosi pasiekimus.
- 10.2. Vertinimas vykdomas taikant iš anksto mokiniams žinomus, su jais aptartus kriterijus.
- 10.3. Mokinys, remdamasis vertinimo metu gauta informacija, kartu su mokytoju numato tolesnio mokymosi uždavinius.

11. Kaupiamojo vertinimo principai:

- 11.1. Mokytojas sudaro vertinimo kriterijų lentelę.
- 11.2. Mokytojas kartu su mokiniais aptaria kiekvieną kriterijų tam, kad mokiniai žinotų, už ką jie bus vertinami.

12. Gimnazijoje taikoma vertinimo skalė:

Pasiekimų lygis	Balai	Trumpas apibūdinimas
Aukštesnysis	10 (dešimt)	Puikiai
	9 (devyni)	Labai gerai
Pagrindinis	8 (aštuoni)	Gerai
	7 (septyni)	Pakankamai gerai
	6 (šeši)	Vidutiniškai
Patenkinamas	5 (penki)	Patenkinamai
	4 (keturi)	Pakankamai patenkinamai
Nepatenkinamas	3 (trys)	Nepatenkinamai
	2 (du)	Blogai
	1 (vienas)	Labai blogai

13. Dorinio ugdymo, žmogaus saugos, socialinės-pilietinės veiklos pasiekimai vertinami „įskaityta“ arba „neįskaityta“.
14. Kūno kultūros mokymosi pasiekimai, išskyrus specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokinių pasiekimus (pastarieji pažymiais nevertinami, įrašoma „įskaityta“ arba „neįskaityta“), vertinami pažymiu.
15. Pasirenkamųjų dalykų pasiekimai vertinami įrašu „įskaityta“ arba „neįskaityta“ išskyrus Ekonomiką ir verslumą, kuris vertinamas pažymiu.
16. Dalyko moduliai vertinami „įskaityta“ arba „neįskaityta“.

- 16.1. Dalyko modulis įskaitytas mokiniui per pusmetį lankius daugiau kaip 50 procentų pamokų ir atlikus daugiau kaip 50 procentų mokytojo skirtų užduočių.
- 16.2. Dalyko modulis neįskaitytas mokiniui, jei praleido daugiau kaip 50 procentų modulio pamokų.
17. Mokiniais, mokomiems pagal individualizuotas ar pritaikytas programas, taikomi tie patys pažangos ir pasiekimų vertinimo kriterijai bei atsižvelgiama į Vilniaus m. pedagoginės psichologinės tarnybos rekomendacijas.
18. Vertinant mokinių pasiekimus orientuojamasi į pasiekimų lygius, apibrėžtus bendrosiose programose.
19. Jei mokinys per visą ugdymo laikotarpį (pvz., trimestrą, pusmetį) neatliko visų vertinimo užduočių (pvz., kontrolinių darbų ir kt.) dėl svarbių, mokyklos vadovo pateisintų priežasčių (pvz., ligos) – fiksuojamas įrašas „atleista“.
20. Mokinių mokymosi pasiekimai ir pažanga vertinama sistemingai. Kiekvienoje pamokoje taikomas formuojamasis vertinimas.
21. Mokymosi pasiekimai adaptaciniu laikotarpiu vertinami taikant tik formuojamąjį vertinimą, fiksuojama mokinio daroma pažanga:
 - 21.1. visiems mokiniams rugsėjo mėnesio pirmas dvi savaites;
 - 21.2. naujai atvykusiems mokiniams nuo jų atvykimo dienos dvi savaites.
22. Diagnostinis vertinimas taikomas tokiu dažnumu:
 - 22.1 jei per pusmetį dalykui skirta 1 savaitinė valanda, mokinio žinios ir gebėjimai vertinami ne mažiau kaip 3 pažymiais;
 - 2 savaitinės valandos – ne mažiau kaip 3 pažymiais;
 - 3 savaitinės valandos – ne mažiau kaip 4 pažymiais;
 - 4 savaitinės valandos – ne mažiau kaip 5 pažymiais;
 - 5 savaitinės valandos – ne mažiau kaip 6 pažymiais;
 - 22.2 per trimestrą mokinys kiekvieno mokomojo dalyko privalo turėti ne mažiau kaip 3 pažymius.
2. **Kontrolinių ir kitų atsiskaitomųjų darbų skelbimo tvarka ir vertinimas.**
 - 23.1. Apie kontrolinį darbą mokiniai informuojami ne vėliau kaip prieš savaitę elektroniniame dienyne. Su mokiniais aptariama kontrolinio darbo tema, struktūra, vertinimo kriterijai. Dėl svarbių priežasčių mokytojai, suderinę su mokiniais, turi teisę keisti kontrolinio darbo laiką.
 - 23.2. Mokiniais per dieną negali būti skiriamas daugiau kaip vienas kontrolinis darbas.
 - 23.3. Vertinama reguliariai. Mokinių savarankiškus, kontrolinius darbus, apklausas mokytojas ištaiso ir grąžina mokiniams ne vėliau kaip po 2 savaitžių (lietuvių kalbos rašiniai gali būti taisomi ilgiau – iki 3 savaitžių).

- 23.4. Mokiniai, praleidusiam kontrolinį darbą ar kitą atsiskaitymą, tą dieną įrašoma „nedalyvavo pamokoje“ ir „neįskaityta“. Atsiskaičius su mokytoju sutartu laiku, bet ne vėliau kaip per 2 savaites, naikinama „neįskaityta“ ir įrašomas gautas įvertinimas. Laiku neatsiskaičiusiam mokiniui įrašomas 1.

V. MOKINIO MOKYMO SI PASIEKIMŲ FIKSAVIMAS BAIGIANTIS UGDYMO LAIKOTARPIUI

24. Mokinio mokymosi pasiekimai trimestro, pusmečio pabaigoje apibendrinami ir vertinimo rezultatas fiksuojamas įrašu ir (arba) pažymiu, taikant 10 balų vertinimo sistemą:
- 24.1. patenkinamas įvertinimas – „įskaityta“ („įsk.“), „atleista“ („atl.“), 4–10 balų;
- 24.2. nepatenkinamas įvertinimas – „neįskaityta“ („neįsk.“), 1–3 balų.
25. Trimestro, pusmečio pažymys rašomas nustačius per trimestrą / pusmetį gautų pažymių aritmetinį vidurkį pagal skaičių apvalinimo taisykles (pvz., 7,5 – 8; 7,45 – 7).
26. Fiksuojant trimestro/ pusmečio dalyko įvertinimą įrašais „įsk“ arba „neįsk“, atsižvelgiama į tai, kokių įrašų per ugdymo laikotarpį yra daugiau.
27. Vienerių mokslo metų pasiekimų rezultatas (toliaus – dalyko metinis įvertinimas), fiksuojamas įrašu ir (arba) pažymiu, taikant 10 balų vertinimo sistemą.
- 27.1. I ir II pusmečių (I, II ir III trimestrų) pažymių, skaičiuojant jų aritmetinį vidurkį ir taikant apvalinimo taisykles (pvz., jei I pusmečio pažymys - 7, II pusmečio - 6, tai dalyko metinis įvertinimas - 7).
- 27.2. Jei mokinys per visa ugdymo laikotarpį (pvz., trimestrą, pusmetį) neatliko visų vertinimo užduočių (pvz., kontrolinių darbų ir kt.) be pateisinamos priežasties, nepademonstravo pasiekimų, numatytų pagrindinio ar vidurinio ugdymo bendrosiose programose, mokinio dalyko trimestro ar pusmečio pasiekimai prilyginami žemiausiam 10 balų sistemos įvertinimui „labai blogai“; jei mokinys neatliko visų vertinimo užduočių dėl svarbių, mokyklos vadovo pateisintų priežasčių (pvz., ligos) – fiksuojamas įrašas „atleista“.
- 27.3. Dalyko metinis įvertinimas fiksuojamas įrašu „įsk.“, jei I ir II pusmečių įvertinimai yra „įsk.“ ir „įsk.“ arba „įsk.“ ir „neįsk.“, arba „neįsk.“ ir „įsk.“.
- 27.4. Dalyko metinis įvertinimas fiksuojamas įrašu „neįsk.“, jei I ir II pusmečių įvertinimai yra „neįsk.“.
- 27.5. Dalyko metinis įvertinimas fiksuojamas įrašu „įsk.“ arba „neįsk.“, jei bent dviejų trimestrų mokinio pasiekimai fiksuojami įrašais „įsk.“ arba „neįsk.“.
- 27.6. Jei pasibaigus ugdymo procesui buvo skirtas papildomas darbas, jo įvertinimas laikomas metiniu.

28. III–IV gimnazijos klasių mokiniui, kuris pusmečio pabaigoje dalyko kurso programą pakeitė iš bendrojo (B) į išplėstinį (A), pusmečio ar metiniu įvertinimu laikomas mokymosi pasiekimų patikrinimo (įskaitos) įvertinimas (žr. Kurso keitimo tvarką).
29. Mokytojai paskutinę I ir II pusmečio/I, II ir III trimestrų (mokslo metų) pamoką organizuoja mokymosi pasiekimų ir pažangos įsivertinimą:
 - 29.1. mokiniai raštu / žodžiu analizuoja savo mokymąsi, padarytą pažangą;
 - 29.2. mokytojai apibendrina informaciją apie mokinio ar klasės pasiekimus bei padarytą pažangą ir, jei tai reikalinga, koreguoja ilgalaikį planą, programą.
30. Mokinio, turinčio kai kurių ugdymo plano dalykų nepatenkinamus metinius (papildomo darbo, jei buvo skirtas) įvertinimus, kėlimo į aukštesnę klasę, palikimo kartoti ugdymo programos ar papildomo darbo skyrimo svarstymas vyksta Mokytojų tarybos posėdyje.
31. Mokinį, turintį trijų ar daugiau dalykų nepatenkinamus įvertinimus, Mokytojų tarybos sprendimu, rekomenduojama palikti kartoti kursą (mokiniui iki 16 metų) arba keisti mokymosi formą (mokiniui nuo 16 metų).
32. Sprendimą dėl papildomo darbo skyrimo, kėlimo į aukštesnę klasę ar palikimo kartoti ugdymo programą, atsižvelgęs į mokytojo / Mokytojų tarybos siūlymą, priima gimnazijos direktorius. Sprendimas įforminamas įsakymu.
33. Klasės vadovas po gimnazijos direktoriaus sprendimo informuoja mokinio tėvus (globėjus/ rūpintojus) dėl papildomo darbo skyrimo, kėlimo į aukštesnę klasę ar palikimo kartoti kursą.
34. Metodinėse grupėse analizuojami diagnostinių, standartizuotų testų, pa(si)tikrinamųjų darbų, bandomųjų egzaminų, egzaminų, įskaitų rezultatai. Priimami sprendimai dėl ugdymo turinio, mokymo metodų ir strategijų, mokymosi užduočių, šaltinių tinkamumo, išteklių panaudojimo veiksmingumo, ugdymo tikslų realumo.
35. Direktorius pavaduotojas ugdymui, remdamasis klasės vadovų pateiktomis klasės mokinių mokymosi rezultatų ataskaitomis, rengia mokinių mokymosi rezultatų pusmečio/ trimestro ir metinę analizę, kurią pristato Mokytojų tarybos posėdžiuose, skelbimų lentoje. Esant būtinybei, priimami sprendimai dėl ugdymo proceso koregavimo.

VI. INDIVIDUALIOS PAŽANGOS STEBĖSENA

36. Mokinys, bendradarbiaudamas su mokytoju / auklėtoju mokslo metų pradžioje pildo Asmeninės pažangos stebėjimo ir įsivertinimo anketą, kurią saugo klasės auklėtojo kabinete einamuosius mokslo metus.
37. Pusmečio / trimestro pabaigoje mokinys įsivertina savo padarytą pažangą ir ją apibendrina Asmeninės pažangos stebėjimo ir įsivertinimo anketoje.

VII. VERTINIMO INFORMACIJOS NAUDOJIMAS

38. Mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo informaciją, gaunamą ugdymo procese, naudoja:

38.1. Mokytojas:

38.1.1. nustatydamas mokinių mokymosi poreikius;

38.1.2. pritaikydamas ugdymo turinį individualiai mokiniui, grupei, klasei;

38.1.3. aptardamas mokymosi pasiekimus ir pažangą su mokiniais;

38.1.4. aptardamas mokymosi pasiekimus ir pažangą su mokinių tėvais (globėjais / rūpintojais) pagal poreikį;

38.1.5. informuodamas klasės vadovą arba kuruojantį pavaduotoją ugdymui.

38.2. Tėvai (globėjai / rūpintojai):

38.2.1. sistemingai stebi elektroniniame dienyne vaiko pasiekimus;

38.2.2. kartu su vaiku aptaria individualią pažangą;

38.2.3. esant poreikiui kreipiasi į dėstomo dalyko mokytoją.

39. Duomenys apie mokinių pasiekimus, gauti atliekant tarptautinius ir nacionalinius mokinių pasiekimų tyrimus, diagnostinius ir standartizuotus testus, panaudojami informuojant tėvus (globėjus / rūpintojus) ir visuomenę apie bendrojo ugdymo kokybę ir rezultatus.

VIII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

40. Pagrindinio ugdymo programos dalykų mokytojai susipažįsta su kiekvieno mokinio Pagrindinio ugdymo programos I dalies baigimo pasiekimais ir užtikrina ugdymosi tęstinumą.

41. Vidurinio ugdymo programos dalykų mokytojai susipažįsta su kiekvieno mokinio pagrindinio ugdymosi rezultatais ir užtikrina ugdymosi tęstinumą.

42. Vertinami mokinio individualūs pasiekimai ir pažanga, nelyginama su kitų mokinių pasiekimais.

43. Kiekvieno dalyko mokytojai parengia savo dalyko vertinimo metodiką ir aprobuoja metodinėje grupėje.

44. Su Aprašu dalykų mokytojai mokslo metų pradžioje arba mokiniui atvykus mokytis supažindina pasirašytinai.

45. Su Aprašu klasės vadovas mokslo metų pradžioje per pirmąjį tėvų susirinkimą supažindina tėvus.

46. Aprašu vadovaujasi visi mokytojai.

47. Aprašas skelbiamas gimnazijos internetiniame tinklalapyje, dalyko vertinimo metodikos skelbiamos kabinetuose.

Gimnazistų pažangos ir pasiekimų vertinimo Aprašas gali būti koreguojamas, atsižvelgiant į naujus patvirtintus dokumentus, reglamentuojančius ugdymą.